

TÜRKİYE MİLLİ KÜLTÜR VAKFI GELENEKLİ SANATLAR MÜZESİ

Mehmet Selim AKIŞ¹

Türkiye Milli Kültür Vakfı (TMKV); aziz ve necip Türk milletinin asırlardan beri hasretini çektiği birliğin ve refahın temini ile layık olduğu medeni seviyeye yükselebilmeye kendilerini hasredek bilgili ve faziletli nesiller yetiştirmek amacıyla, 1969 yılında dönemin önemli siyaset, iş, fikir insanları ve akademisyenlerinin bir araya gelmesiyle kurulmuştur.

Türkiye'nin tarihî geçmişi ve kültürüyle bağı koparmadan geleceği inşa etmek adına 55 yıllık süre zarfında sosyal ve kültürel çalkantılarla, siyasi ve iktisadi buhranlar içerisinde varlığını devam ettirerek bugünlere gelen Türkiye Milli Kültür Vakfı, memleketimizde sayısız hizmetleri bulunan birçok bilim insanı, akademisyen, siyasetçi, iş insanı ve yöneticinin yetişmesine vesile oldu. Çalışmalarımızı aynı şevk ve heyecan ile kökü mazide, dalları geleceğe uzanmış, milletine hizmet etmenin mutluluğu ile sürdürüyoruz.

2019 yılında kuruluşunun 50. yıl şerefine hüsn-i hattın ve onun ayrılmaz rüknü olan tezhibin muasır birer sanat kimliğiyle Prof. Uğur Derman, Prof. Dr. Çiçek Derman ve Hattat Ali Toy'un riyasetlerinde Hz. Peygamber'in *Vedâ Haccı Hutbeleri* temalı hat-tezhip koleksiyonu oluşturulmuştu. Prof. Dr. Halit Özkan, 1,5 yıllık araştırma neticesinde modern ve klasik literatür tarayarak veda hutbesi metinlerini tespit ve tercüme etti; kıta kıta, satır satır toplu olarak metinlere ayırdı. Daha sonra uygun hat stiliyle yazdırılmak üzere hattatlara sipariş edildi. Dönemimizin her yaşatan 37 hattatı tarafından ele alınan bu koleksiyonda, *sülüs, celî-sülüs, sülüs-nesih, ta'lik, celî-ta'lik, divanî, celî divanî, muhakkak-reyhanî, kûfi ve rik'a* gibi hat çeşitleriyle hutbelerden bölümler yazılmıştır. Bu eserlerden Prof. Uğur Derman tarafından seçilen 15 kadar eserin tıpkıbasımı yapılmıştır.

Adedi 50'yi bulan hüsn-i hat örnekleri, yine zamanımızın güzide 26 müzehhibe ve müzehhib eliyle bezenerek, bunların bir kat daha güzelleşip gün yüzüne çıkması sağlanmış; farklı halkârî çeşitleri ve tezhip üslupları seçilerek, muhteşem bir koleksiyonun varlığı temin edilmiştir.

Mütevelli Heyetimiz, Vakfın 50. yılı için oluşturulan bu eserlerin depoda kalması yerine toplumların kültür değerlerini ve medeniyetini teşkil eden ortak bir miras gibi değerlendirilerek sanatseverlere sunulması gerektiği düşüncesi ile daimî sergilenmesi için müze kurmaya karar vermiştir.

Bu sebepledir ki Türkiye Milli Kültür Vakfı, İstanbul Eyüpsultan ilçesindeki eski ahşap binasında medeniyetimizin kültür mirası olarak kabul edilen gelenekli sanatlarımıza ait 100'ü aşkın eseri Gelenekli Sanatlar Müzesinde sanatseverlerin ziyaretine açmıştır. Farklı sanat dallarına ait eserlerin sergilendiği müze, sanatseverleri görsel açıdan zengin bir yolculuğa çıkarmaktadır.

Hat, tezhip, minyatür, ebru, çini, ahşap oyma, sedef kakma vb. sanat dalları için kaynaklar sunan bir araştırma merkezi niteliğindeki müze, aynı zamanda 80 kişilik kapasiteli konferans salonu ve 6.000'e yakın kitap kapasitesine sahip kütüphanesi ile hizmet sunmaktadır. Böylece müze, belli eserlerin toplandığı bir yer olmaktan öte yaşayan bir mekân olarak düzenlenmiştir.

Konferans salonunda akademik ve bilimsel faaliyetlerle kültür-sanat çalışmaları düzenlenmektedir. Vakfın düzenlediği aylık konferans, seminer, panel gibi etkinliklerin yanında vakfın bünyesinde faaliyet gösteren lisans ve lisansüstü öğrenci kulüpleri de su-

¹ Türkiye Milli Kültür Vakfı Genel Müdür Yardımcısı, selimakis@tmkv.org.tr

TÜRKİYE
MİLLİ KÜLTÜR VAKFI
EĞİTİM-KÜLTÜR-SANAT MERKEZİ

www.tmkv.gov.tr | Facebook: TmkvKurumu | Instagram: tmkv | Twitter: tmkv | YouTube: tmkv

EHİRSULTAN

num ve çalışmalarını bu kütüphane ve konferans salonunda gerçekleştirmektedir.

Müzedede sergilenecek eserlerin seçilmesi, yeni eserlerin alınması ve sipariş edilmesi, müzenin düzenlenmesi Vakfımızın kurucularından ve ülkemizin kültürüne değer katan değerli Prof.Uğur Derman ve Prof. Dr. Çiçek Derman hocalarımızın riyasetlerinde gerçekleştirildi. Hocalarımıza bu emeklerinden dolayı şükran borçluyuz.

13 Mayıs 2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Eyüpsultan Belediye Başkanı Deniz Köken, Prof. Uğur Derman, Prof. Dr. Çiçek Derman, TMKV Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. Salih Tuğ, TMKV Kurucular Heyeti üyeleri, sanatçılar ve sanatseverlerin katılımıyla açılan müze görülmeye değer.

Müzeler, sanatla ilgilenenler için önemli bir eğitim kaynağıdır. Müze ziyaretleri ise, ziyaretçilerin aldıkları eğitimin devamı niteliğinde tamamlayıcı bir unsur olarak görülebilir. Bu kapsamda gelenekli sanatlar alanında çalışmalar yürüten, okul, üniversite, sanat atölyeleri gibi kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilecek ziyaretler için önceden hazırlanacak programlarla TMKV Gelenekli Sanatlar Müzesine kapsamlı ziyaretler gerçekleştirilebilir.

TMKV Gelenekli Sanatlar Müzesi, hafta içi 09.30 - 17.00 saatleri arası ücretsiz olarak ziyaretçilerini ağırlamaktadır.

Müzedede Bulunan Eser Çeşitleri

Türk ve İslam sanatının birbirinden güzel örneklerinin bulunduğu müzedede aşağıdaki eser çeşitleri bulunmaktadır.

- Sülüs, celî-sülüs, sülüs-nesih, ta'lik, celî-ta'lik, divanî, celî-divanî, muhakkak-reyhanî, kûfi ve rik'a hat çeşidinde hazırlanmış ve birbirinden farklı tezyîn edilmiş hat levhaları
- Sedef kakma
- Ahşap oyma
- Zerendud
- Ebrû
- Akkâse ebrû
- Minyatür
- Çini
- Yazılı çini
- Kalem işi
- Tıpkıbasım Mushaflar
- Cilt eserleri
- Darphane tarafından basılmış millî kültürümüz ile ilgili hatıra koleksiyon para
- El işçiliği ile yapılmış cam obje

Müzedede Uğur Derman, Hasan Çelebi, Ali Toy, Davud Bektaş, Mehmet Özçay gibi isimlerin de eserleri bulunmaktadır. Her geçen gün yeni eserlerin ilave edildiği müze, daha zengin hâle getirilmeye çalışılmaktadır.

Akiş, Mehmet Selim; "Gelenekli Sanatlar Müzesi", *Lale Dergisi*, S.7, Ocak-Temmuz 2023, İstanbul, s. 97-103

**TÜRKİYE HİLLİ KİLLER KAAHI
SİLİNDİLLİ KANATLAR KİLLİSTİYİ**

Özellik: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

Yararlanma: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

Tarih: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

**TÜRKİYE HİLLİ KİLLER KAAHI
SİLİNDİLLİ KANATLAR KİLLİSTİYİ**

Özellik: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

Yararlanma: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

Tarih: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

**TÜRKİYE HİLLİ KİLLER KAAHI
SİLİNDİLLİ KANATLAR KİLLİSTİYİ**

Özellik: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

Yararlanma: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

Tarih: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

**TÜRKİYE HİLLİ KİLLER KAAHI
SİLİNDİLLİ KANATLAR KİLLİSTİYİ**

Özellik: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

Yararlanma: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

Tarih: 100 x 100 (Saklık) (Saklık) (Saklık)

خطبة الوداع

الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

والحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

أخاير العباد لله مناصحة أولي الامر وعلى الروم جماعة

الذين هم فيكم منكم من غير أن يكونوا منكم ولا منكم منكم

أظلمون وأظلمون وكماء الجاهلية موضوعة

والجاهلية موضوعة فيكم منكم من غير أن يكونوا منكم

الأمر كان عندنا أمانة فليؤدبها من أمانته عليها

والأمر كان عندنا أمانة فليؤدبها من أمانته عليها

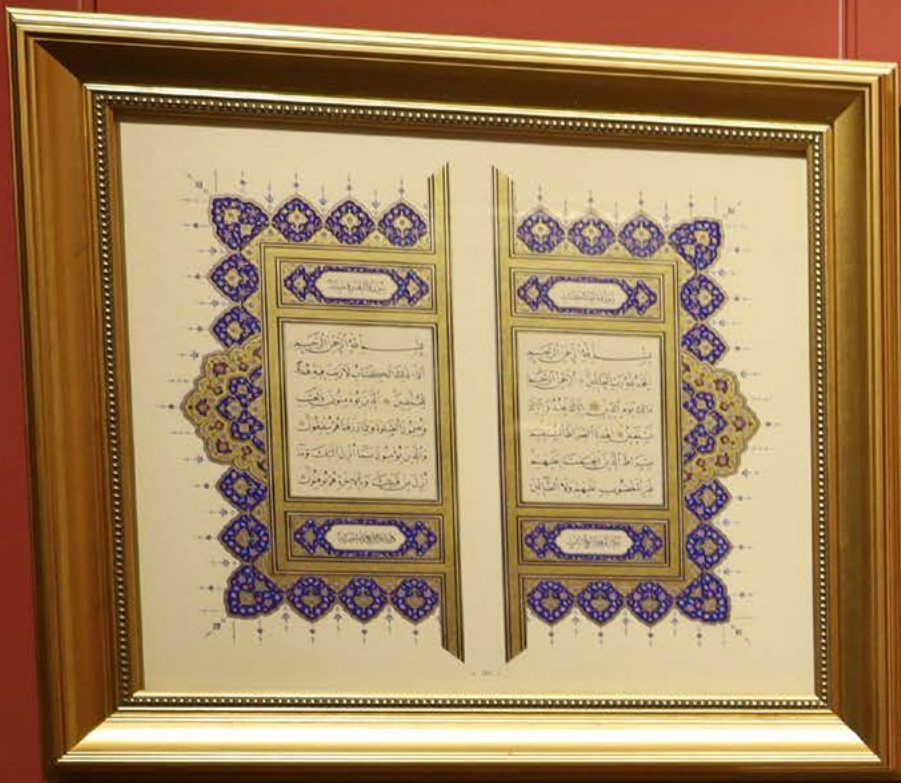
والناس أجمعين لا يقبأ منه صرف ولا عدل إلا أنكم

والناس أجمعين لا يقبأ منه صرف ولا عدل إلا أنكم

مخسنة ما سأل إلا دفعوا إليه الله أتى ترك فيكم

مخسنة ما سأل إلا دفعوا إليه الله أتى ترك فيكم

Small informational text and QR code at the bottom right of the frame.

Al-Bayhaqi's 'Mawdu'at al-Fiqh' (1002-1038 AD)
The manuscript is a collection of legal opinions and is one of the most important works in the history of Islamic law.

Informational label for the textile panel, including a QR code.

Informational label for the textile panel, including a QR code.

Informational label for the calligraphic manuscript, including a QR code.